

Sygn. akt V C 540/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 28 września 2020 r.

Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, V Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Kamil Antkowiak

Protokolant: Karolina Kicińska

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2020 r. w (...)

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko **M. H., J. H.**

o zapłatę

1. Zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę **4.369 zł 13 gr** (cztery tysiące trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych trzynaście groszy) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego (...) w stosunku rocznym liczonymi od dnia 10 października 2018 r. do dnia zapłaty, ale nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie.
2. Zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę **195 zł 85 gr** (sto osiemdziesiąt pięć złotych osiemdziesiąt pięć groszy).
3. Kosztami procesu obciąża pozwanych w całości i z tego tytułu zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 78 zł 79 gr tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Kamil Antkowiak

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym do Sądu Rejonowego Lublin - Zachód w Lublinie w dniu 10 października 2018 r., powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego pracownikiem banku, domagał się od pozwanych J. H. i M. H. zapłaty kwoty 4.591,98 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej (...) od kwoty 4.396,13 zł od dnia 10 października 2018 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że na podstawie ksiąg rachunkowych banku stwierdzone zostało, że na dzień 9 października 2018 r. figuruje w nich wymagalna i niespłacona wierzytelność banku przysługująca od pozwanego/solidarnie od pozwanych, wynikająca z czynności bankowej objętej rachunkiem nr (...), na którą składa się: 4.396,13 zł tytułem należności głównej (wymagalna od dnia 20 lipca 2018 r.), 195,85 zł tytułem odsetek naliczonych do dnia 9 października 2018 r. W dalszej kolejności powód podał, że dalsze należne odsetki od dnia 10 października 2018 r. do dnia zapłaty naliczane są od należności głównej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego (...), jednak nie większej aniżeli dwukrotność sumy stopy referencyjnej (...) i 5,5 punktów procentowych. W dniu 28 sierpnia 2018 r. powód skierował do pozwanych wezwanie do zapłaty, które okazało się bezskuteczne (k. 3-5).

Nakazem zapłaty wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 22 października 2018 r. Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (k. 6).

W ustawowym terminie pozwani złożyli od przedmiotowego nakazu zapłaty sprzeciw. W treści sprzeciwu pozwani zakwestionowali wysokość roszczenia powoda oraz podnieśli, że powód nie wypowiedział umowy pożyczki. Zdaniem strony pozwanej roszczenie powoda nie jest więc wymagalne w kwocie wskazanej w pozwie. Pozwani zwrócili uwagę, że w trakcie prowadzenia postępowania sądowego o wydanie nakazu zapłaty powód jednocześnie negocjował z pozwanymi warunki restrukturyzacji zadłużenia, natomiast pismem z dnia 16 października 2018 r. powód przedstawił pozwanym indywidualną propozycję zmiany warunków spłaty pożyczki w sprawie, której wystąpił on o wydanie nakazu zapłaty (k. 7v, 17).

Postanowieniem z dnia 12 grudnia 2018 r. Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi z uwagi na skuteczne wniesienie sprzeciwu przez stronę pozwaną (k. 11v).

W piśmie procesowym z dnia 20 listopada 2019 r. powód podał, że żądanie dochodzone w niniejszej sprawie nie dotyczy tej samej umowy co sprawa sygn. akt V 6271/18, bowiem w przedmiotowej sprawie powód dochodzi roszczenia z tytułu umowy o kredyt odnawialny, natomiast w sprawie o sygn. akt V C 6271/18 powód dochodzi roszczenia z tytułu umowy o pożyczkę gotówkową (k. 107).

W piśmie procesowym z dnia 8 lipca 2019 r. powód zaprzeczył wszelkim twierdzeniem podniesionym przez pozwanych za wyjątkiem wyraźnie przyznanych przez powoda, wnosząc o zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda kwoty dochodzonej w niniejszym postępowaniu. Powód wskazał, że w dniu 14 października 2004 r. pozwany M. H. zawarł z nim umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...), na mocy którego pozwanemu otwarto rachunek o numerze (...). Następnie w dniu 6 maja 2005 r. pozwana J. H. zawarła z powodem umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...), na mocy której pozwana stała się posiadaczem rachunku nr (...). Po zawarciu umowy pozwana zmieniła nazwisko na H.. Wskazany rachunek bieżący był podstawowym rachunkiem do dokonywania rozliczeń wszystkich umów zawartych pomiędzy bankiem o pozwany. W dalszej kolejności powód wskazał, że do umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego w dniu 18 stycznia 2008 r. została zawarta umowa ustanawiająca odrębny limit kredytowy w rachunku bieżącym w wysokości 3.000 zł. Z kolei aneksem nr (...) z dnia (...) r. podwyższono limit kredytu odnawialnego do kwoty 4.000 zł. Następnie aneksem z dnia 18 marca 2008 r. podwyższono kwotę limitu kredytu odnawialnego do kwoty 6.000 zł. Na mocy aneksu z dnia 11 kwietnia 2008 r. limit kredytu odnawialnego został podwyższony do kwoty 6.900 zł. W dniu 28 marca 2008 r. strony podwyższyły kwotę limitu odnawialnego do kwoty 9.000 zł. Z kolei na mocy aneksu z dnia 10 lipca 2008 r. podwyższono limit kredytu odnawialnego do kwoty 12.700 zł. W dniu 25 lutego 2013 r. pozwani zawarli z powodem umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...), usług bankowości elektronicznej oraz karty elektronicznej oraz karty debetowej (bez (...)) nr (...), która to umowa zastępowała poprzednio zawarte umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...). Tego samego dnia, tj. 25 lutego 2013 r. strony zawarły umowę kredytu odnawialnego na mocy której kwota limitu kredytu odnawialnego została ustanowiona na poziomie do kwoty 6.000 zł. Z kolei na mocy umowy kredytu odnawialnego z dnia 15 lipca 2014 r. limit kredytu odnawialnego został zmniejszony do kwoty 4.400 zł.

Powód wskazał, że do momentu wypełniania postanowień umowy rozliczenie limitu (wpłaty i wypłaty), pobieranie opłat za wykorzystanie limitu, naliczanie odsetek były dokonywane w rachunku bieżącym. W momencie zaprzestania wykonywania postanowień umowy (dokonywanie wypłat przekraczających stan wolnych środków, niedokonywania systematycznych wpłat na rachunek bieżący, z którego pobierane są środki na rozliczenie limitów, brak uiszczenia minimalnych spłat na poczet limitów) Bank wypowiada limit. Powód wyjaśnił, że po skutecznym wypowiedzeniu umowy następuje wyodrębnienie limitu. Operacja ta następuje automatycznie w systemie bankowym z rachunku bieżącego na odrębny rachunek kredytowy (w zakresie limitu zgodnego z umową), dzięki czemu klient ma nadal dostęp do rachunku bieżącego, z którego może korzystać, np. wykonywać przelewy, jednak już bez możliwości zaciągnięcia ponownych limitów zgodnie z zapisami wcześniejszej umowy, która została wypowiedziana. Z treści wypowiedzenia wynika, że termin wypowiedzenia wynosi 2 miesiące. Powód podał, że wypowiedzenie umowy zostało doręczone pozwanemu M. H. w dniu 15 maja 2018 r. i odebrane przez – J. H. w związku z czym roszczenie dochodzone niniejszym

postępowaniem stało się wymagalne z dniem 16 lipca 2018 r. W tym kontekście powód powołał się na art. 138 § 1 kpc. W ocenie powoda, zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego domownicy prowadzący wspólne gospodarstwo domowe przekazują sobie informacje w przedmiocie odebranych przesyłek, zwłaszcza poleconych i treści. Pozwani natomiast wspólnie zawarli umowę, dodatkowo jedna z przesyłek została odebrana przez stronę umowy, będącą jednocześnie mieszkańcem wspólnego gospodarstwa domowego. Zdaniem powoda pozwana nie udowodniła, że nie została powiadomiona o przesyłce. Ponadto pozwani według powoda z całą pewnością liczyli się z faktem, że umowa zostanie wypowiedziana, skoro nie uiszczali wpłat na poczet kredytu. Dodatkowo pozwana jako równorzędna strona umowy w momencie odbioru korespondencji małżonka powzięła informację w przedmiocie wypowiedzenia umowy, zaś adres na który kierowano wypowiedzenia jest wciąż aktualny. Powód podniósł, że po wypowiedzeniu umowy została zaewidencjonowana na odrębnym rachunku (...) o nazwie K. (...). (...). KR. ODNAWIALNEGO. Wypowiedzenie umowy ustanawiającej limit nie oznacza natomiast wypowiedzenia umowy rachunku bieżącego, dlatego po wypowiedzeniu limitu, klient jest zobowiązany również do dalszego wykonywania postanowień umowy rachunku (...), np. ponoszenia kosztów związanych z prowadzeniem rachunku. Do pierwotnej umowy rachunku (...) klient może zakupić także inne produkty bankowe. W tych umowach wskazywany jest numer rachunku (...) z umowy pierwotnej, jako rachunek właściwy do dokonywania wszystkich operacji rozliczeniowych – ewidencja użycia kart, opłaty za karty itp. Na ten rachunek klient powinien również uiszczać środki na poczet spłaty tej należności. Z powyższych względów, zdaniem powoda, twierdzenia pozwanych, jakoby powód nie wypowiedział umowy należy uznać za bezzasadne.

Odnosząc się do zarzutu pozwanych, jakoby bank negocjował z pozwanymi warunki restrukturyzacji zadłużenia w toku trwania postępowania sądowego, powód wskazał, że pismem z dnia 16 października 2018 r. ustosunkował się do wniosku restrukturyzacyjnego złożonego przez pozwanych. Podał, iż w treści pisma wskazał, że nie ma możliwości zastosowania ulg zaproponowanych przez pozwanych z uwagi na negatywną ocenę sytuacji finansowej pozwanych oraz konieczność restrukturyzacji wszystkich zobowiązań. Jednocześnie bank przygotował indywidualną propozycję zmiany warunków spłaty poprzez odstąpienie od pobrania prowizji, rozłożenie zadłużenia na 36 rat w wysokości około 140 zł miesięcznie przy oprocentowaniu zmiennym w wysokości 7 %. Zaproponowane warunki miałyby wejść w życie w przypadku dokonania przez pozwanych wpłaty w wysokości 140 zł, przedstawienia alternatywnych źródeł finansowania spłaty zobowiązania oraz jednoczesnej restrukturyzacji innego zobowiązania pozwanych zaciągniętego u powoda. Ponadto w treści pisma powód zaznaczył, że propozycja restrukturyzacji nie powoduje wstrzymania działań windykacyjnych oraz nie jest równoznaczna z pozytywną rekomendacją Banku. Brak spełnienia powyższych warunków równoznaczny był z odrzuceniem propozycji banku. Powód wskazał, że powództwo w niniejszej sprawie wytoczył w dniu 10 października 2018 r., a więc jeszcze przed udzieleniem odpowiedzi pozwanego. Ponadto podniósł, że pozwani nie ustosunkowali się w żaden sposób do propozycji przedstawionej przez powoda, a w szczególności nie spełnili jakiegokolwiek warunku zawartego w treści pisma 16 października 2018 r., w związku z czym powód kontynuował wszczęte postępowanie sądowe (k. 79-81).

Na rozprawie w dniu 9 marca 2020 r. Sąd zobowiązał pełnomocnika powoda oraz pełnomocnika pozwanych do złożenia w terminie 14 dni pism przygotowawczych podających wszelkie twierdzenia i dowody istotne dla rozstrzygnięcia sprawy pod rygorem utraty prawa do ich powoływania w toku dalszego postępowania (k. 120).

W dalszym toku procesu powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie (k. 128, 143).

Na rozprawie w dniu 14 września 2020 r. pełnomocnik pozwanych podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprzeciwie. W jego ocenie powód nie udowodnił, że roszczenie jest wymagalne, nie dołączył wezwania zgodnie z art. 75 C prawa bankowego (k. 166).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 14 października 2004 r. pozwany M. H. zawarł z powodem (...) S.A. z siedzibą w W. umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...), na mocy którego pozwanemu otwarto rachunek o numerze (...).

Następnie w dniu 6 maja 2005 r. pozwana J. H. (poprzednio: P.) zawarła z powodem umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...), na mocy której stała się posiadaczem rachunku nr (...). Po zawarciu ww. umowy pozwana zmieniła nazwisko na H.. Wskazany rachunek bieżący był podstawowym rachunkiem do dokonywania rozliczeń wszystkich umów zawartych pomiędzy bankiem a pozwanymi.

Do umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego w dniu 18 stycznia 2008 r została zawarta umowa ustanawiająca odrębny limit kredytowy w rachunku bieżącym w wysokości 3.000 zł. Z kolei aneksem nr (...) z dnia 18 lutego 2008 r. podwyższono limit kredytu odnawialnego do kwoty 4.000 zł. Następnie aneksem z dnia 18 marca 2008 r. podwyższono kwotę limitu kredytu odnawialnego do kwoty 6.000 zł. Na mocy aneksu z dnia 11 kwietnia 2008 r. limit kredytu odnawialnego został podwyższony do kwoty 6.900 zł. W dniu 28 marca 2008 r. strony podwyższyły kwotę limitu odnawialnego do kwoty 9.000 zł. Z kolei na mocy aneksu z dnia 10 lipca 2008 r. podwyższono limit kredytu odnawialnego do kwoty 12.700 zł.

W dniu 25 lutego 2013 r. pozwani zawarli z powodem umowę rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...), usług bankowości elektronicznej oraz karty elektronicznej oraz karty debetowej (bez (...)) nr (...), która to umowa zastępowała poprzednio zawarte umowy rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...). Tego samego dnia, tj. 25 lutego 2013 r. strony zawarły umowę kredytu odnawialnego na mocy której kwota limitu kredytu odnawialnego została ustanowiona na poziomie do kwoty 6.000 zł.

Z kolei na mocy umowy kredytu odnawialnego z dnia 15 lipca 2014 r. bank udzielił pozwanym – posiadaczom rachunku kredytu odnawialnego w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym nr (...) na cele konsumpcyjne w formie limitu kredytowego w kwocie 4.400 zł (§ 1 umowy kredytu odnawialnego z dnia 15 lipca 2014 r.).

Na podstawie rzeczowej umowy pozwani zobowiązali się do wnoszenia systematycznych wpływów pieniężnych na rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy określony w § 1 umowy kredytowej, w wysokości nie niższej niż określona przez posiadacza rachunku we wniosku kredytowym.

Okres na jaki udzielony został kredyt wynosił 12 miesięcy licząc od daty udostępnienia limitu kredytowego przez (...) SA i mógł być przedłużany na kolejne 12- miesięczne okresy kredytowania z zastrzeżeniem § 4 i 5. Zgodnie z § 3 wpłata na rachunek powodowała, że kredyt odnawia się o dokonaną wpłatę i może być wielokrotnie wykorzystywany i spłacany w okresie kredytowania.

W § 6 przedmiotowej umowy określono, że umowa jest umową o kredyt konsumencki w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim, całkowity koszt kredytu wynosi 467,08 zł, całkowita kwota do zapłaty przez posiadacza rachunku w dniu zawarcia umowy wynosi 4.867,98 zł, natomiast rzeczywista roczna stopa oprocentowania w dniu zawarcia umowy to 21,12 %.

Strony umowy postanowiły, że od wykorzystanego kredytu (...) SA pobiera odsetki według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) SA w okresie wykorzystywania kredytu. W dniu zawarcia umowy stopa procentowa kredytu w stosunku rocznym od poszczególnych przedziałów kwotowych zadłużenia w granicach limitu kredytowego wynosiła do kwoty 6.000 zł – 15,74 % w stosunku rocznym (§ 8 pkt. 1 i 2 umowy kredytu odnawialnego).

W § 10 pkt 1 umowy kredytu odnawialnego postanowiono, że wypłata z rachunku przekraczająca wolne środki w ramach przyznanego limitu kredytowego powoduje powstanie niedopuszczalnego salda debetowego. Od kwoty zadłużenia z tytułu niedopuszczalnego salda debetowego, o którym mowa powyżej bank pobiera odsetki według ustalonej przez (...) SA zmiennej stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego, równej czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego (...). W dniu zawarcia umowy stopa ta wyniosła 16 % w stosunku rocznym (§ 10 pkt 2 i 3 umowy kredytu odnawialnego).

W umowie strony ustaliły, że (...) SA może wypowiedzieć umowę w przypadku: niedotrzymania przez posiadacza rachunku warunków udzielenia kredytu określonych w umowie; negatywnej oceny ryzyka kredytowego posiadacza rachunku. W przypadkach wskazanych powyżej termin wypowiedzenia umowy wynosi dwa miesiące i jest liczony

od dnia następnego po 1) dniu doręczenia wypowiedzenia posiadaczowi rachunku przez bank, 2) dniu odebrania przez posiadacza rachunku listu poleconego zawierającego wypowiedzeniem, nadanego za zwrotnym potwierdzeniem odbioru. W następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i powstałymi opłatami staje się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym. Od całego zadłużenia z tytułu udzielonego kredytu (...) SA pobiera odsetki według zmiennej stopy procentowej, o której mowa w § 10 pkt 2 umowy kredytu odnawialnego (§ 18 umowy).

Okoliczności uznane za przyznane na podstawie art. 230 kpc, nadto **dowód:** umowa rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...) z dnia 14 października 2004 r. (k. 32), umowa rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...) z dnia 6 maja 2005 r. (k. 82), umowa kredytu odnawialnego nr (...) (k. 82), aneks nr (...) do umowy kredytu odnawialnego, podwyższenie kwoty kredytu (k. 82), aneks nr (...) do umowy kredytu odnawialnego, podwyższenie kwoty kredytu (k. 82), aneks nr (...) do umowy nr (...) z dnia 18 stycznia 2008 r. do umowy kredytu odnawialnego, podwyższenie kwoty kredytu (k. 82), aneks nr (...) (k. 82), umowa rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego (...), USŁUG (...) (bez (...)) z 25 lutego 2013 r. (k. 82), umowa kredytu odnawialnego z dnia 25 lutego 2013 r. (k. 82), umowa kredytu odnawialnego z dnia 15 lipca 2014 r. (k. 82)

Powód wykonał umowę zgodnie z jej treścią, udostępniając pozwanym kwotę kredytu w umówionej wysokości.

Natomiast pozwani nie realizowali umowy zgodnie z jej treścią (brak wpływów na konto, przekroczenie kwoty kredytu).

Okoliczności uznane za przyznane na podstawie art. 230 kpc, nadto **dowód:** historia operacji na koncie kredytowym (k. 85), zestawienie operacji za okres 31 października 2017 r. - 28 czerwca 2019 r. (k. 86-88)

Pismem z dnia 23 kwietnia 2018 r. powód wypowiedział pozwanemu umowę kredytu odnawialnego do rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowego nr (...) z powodu braku wpływów na (...). W wypowiedzeniu powód wskazał, że zadłużenie pozwanego wobec banku na dzień 24 kwietnia 2018 r. wynosi 4.682,97 zł, w tym z tytułu przekroczenia kwoty kredytu 89,50 zł oraz zaległych odsetek 183,63 zł. W wypowiedzeniu powód podał, że termin wypowiedzenia liczony jest od dnia następującego po dniu doręczenia niniejszego wypowiedzenia i wynosi 2 miesiące oraz, że w przypadku dokonania spłaty zadłużenia z tytułu udzielonego kredytu w okresie wypowiedzenia zostaje ono w mocy. Powód w treści rzeczonoego pisma podał również, że po upływie terminu wypowiedzenia umowy kredytu odnawialnego dokonanego przez bank, rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy nr (...) zostanie przekształcony w rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy bez dopuszczalnego salda debetowego. W wypowiedzeniu wskazano, że również w przypadku dokonania spłaty zadłużenia z tytułu udzielonego kredytu w okresie wypowiedzenia wypowiedzenie niniejsze pozostaje w mocy.

Wypowiedzenie zostało odebrane przez J. H. w dniu 15 maja 2018 r.

Wypowiedzenie tożsamej jak ww. treści zostało skierowane przez powoda do pozwanej, które również odebrała osobiście w dniu 15 maja 2018 r.

Limit kredytu odnawialnego został zaewidencjonowany na rachunku o nazwie „Kredyt (...). W.. Kr. Odnawialnego nr (...)” .

Okoliczności uznane za przyznane na podstawie art. 230 kpc, nadto **dowód:** wypowiedzenia z dnia 23 kwietnia 2018 r. z potwierdzeniem odbioru (k. 83-84, 92-93)

W dniu 28 sierpnia 2018 r. powód wezwał pozwaną J. H. do zapłaty kwoty 4.541,39 zł w związku z wypowiedzeniem warunków spłaty umowy nr (...) z dnia 15 lipca 2014 r., na którą to kwotę złożyły się kwota 4.396,13 zł tytułem kapitału, 98,29 zł tytułem odsetek zapadłych, 46,97 zł tytułem odsetek karnych oraz dalszych należnych odsetek naliczanych

na bieżąco według zmiennej stopy procentowej, wynoszącej na dzień 28 sierpnia 2018 r. 10 % w stosunku rocznym w terminie 7 dni, licząc od dnia doręczenia wezwania.

Bank wskazał, że w przypadku braku możliwości dokonania jednorazowej spłaty należności informuje o możliwości zawarcia porozumienia lub umowy ugody ustalających warunki spłaty zadłużenia. Przy czym bank zastrzegł, że zawarcie takiego porozumienia lub ugody uzależnione jest od pozytywnej oceny zdolności do spłaty zadłużenia.

Wezwanie tożsamej z powyższą treścią powód wystosował do pozwanego M. H..

Wezwania zostały odebrane osobiście przez pozwanych w dniu 13 września 2018 r.

Okoliczności uznane za przyznane na podstawie art. 230 kpc, nadto **dowód:** wezwania do zapłaty z potwierdzeniami odbioru (k. 30–31, 94-97)

W trakcie prowadzenia postępowania sądowego o wydanie nakazu zapłaty w niniejszej sprawie strony negocjowały warunki spłaty zadłużenia. Pismem z dnia 16 października 2018 r. powód w odpowiedzi na wniosek pozwanych dotyczący restrukturyzacji poinformował, że nie ma możliwości zastosowania zaproponowanych przez pozwanych ulg w spłacie ze względu na negatywną ocenę sytuacji finansowej pozwanych, zaś decyzja w sprawie braku zdolności do obsługi zrestrukturyzowanego zobowiązania została podjęta w oparciu o analizę miesięcznych dochodów, wydatków i innych obciążeń oraz historii obsługi wszystkich posiadanych zobowiązań, konieczność restrukturyzacji wszystkich zobowiązań. Jednocześnie bank przygotował pozwanym indywidualną propozycję zmiany warunków spłaty poprzez odstąpienie od pobrania prowizji, rozłożenie zadłużenia na 36 rat w wysokości około 140 zł miesięcznie przy oprocentowaniu zmiennym w wysokości 7%. Zaproponowane warunki miałyby wejść w życie w przypadku dokonania przez pozwanych wpłaty w wysokości 140 zł, przedstawienia alternatywnych źródeł finansowania spłaty zobowiązania oraz jednoczesnej restrukturyzacji innego zobowiązania pozwanych zaciągniętego u powoda. Bank poinformował wówczas pozwanych, że propozycja restrukturyzacji nie powoduje wstrzymania działań windykacyjnych oraz nie jest równoznaczna z pozytywną rekomendacją Banku.

Brak spełnienia powyższych warunków równoznaczny był z odrzuceniem propozycji banku, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

Okoliczności uznane za przyznane na podstawie art. 230 kpc, nadto **dowód:** pismo z dnia 16 października 2018 r. (k. 8)

W dniu 5 października 2018 r. powód wystawił wyciąg z ksiąg bankowych nr (...), w którym wskazane zostało, że pozwani J. H. i M. H. posiadają z tytułu kredytu nr (...) z dnia 14 października 2004 r. wymagalne zadłużenie w kwocie 4. 587,16 zł, na które składają się należność główna w wysokości 4.396,13 zł oraz odsetki w kwocie 191,03 zł za okres od 16 kwietnia 2018 r. do 5 października 2018 r. w wysokości 10%. W dalszej kolejności wskazano, że dalsze odsetki od dnia 16 października 2018 r. do dnia zapłaty naliczane są od należności głównej w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego (...), której aktualna wysokość wynosi 10 % w stosunku rocznym, jednak nie więcej niż w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, tj. dwukrotność sumy stopy referencyjnej (...) i 5,5 punktów procentowych.

Okoliczności uznane za przyznane na podstawie art. 230 kpc, nadto **dowód:** wyciąg z ksiąg bankowych nr (...) (k. 29)

Wyrokiem z dnia 16 września 2019 r. Sąd oddalił powództwo (...) SA z siedzibą w W. przeciwko M. H. i J. H. o zapłatę z tytułu umowy o pożyczkę gotówkową. Sprawa została prawomocnie zakończona.

Okoliczności uznane za przyznane na podstawie art. 230 kpc, nadto **dowód:** fakt znany Sądowi z urzędu oraz wyrok tut. Sądu z dnia 16 września 2019 r., sygn. akt V C 6271/18 (k. 102)

Na dzień wytoczenia powództwa pozwani posiadali zaległość względem powoda z tytułu czynności bankowej objętej rachunkiem (...) o nazwie K. (...). (...).KR.ODNAWIALNEGO w wysokości 4.396,13 zł tytułem należności głównej oraz 195,85 zł tytułem odsetek naliczonych do dnia 9 października 2018 r.

Okoliczności uznane za przyznane na podstawie art. 230 kpc, nadto **dowód:** historia operacji na koncie kredytowym (k. 85), zestawienie operacji za okres 31 października 2017 r. - 28 czerwca 2019r . (k. 86-88)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zebranej w toku postępowania oraz na podstawie art. 230 kpc.

Dokumenty prywatne w zakresie swej mocy dowodowej (złożenie oświadczeń przez osoby pod nimi podpisane), nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron. Moc dowodowa dokumentów prywatnych wynika z treści art. 245 kpc, który stanowi, że dokumenty prywatne są jedynie dowodem tego, że osoba która je podpisała, złożyła oświadczenie o treści zawartej w tym dokumencie. Stąd ocena tychże, uwzględniać musi unormowanie zawarte w tym przepisie. Dokumenty te były przydatnym materiałem dowodowym w sprawie, szczególnie co do ustalenia okoliczności zawarcia przez strony procesu umowy kredytu odnawialnego, niewykonania przez pozwanych zobowiązania zgodnie z jego treścią, wypowiedzenia umowy przez powoda, braku zapłaty przez pozwanych zaległej kwoty.

Również **dokumenty urzędowe** (KRS) zostały uznane za wiarygodne z uwagi na treść art. 244 § 1 kpc, który stanowi, że dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej przez prawo formie i powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Dokumenty te nie zostały również podważone w jakikolwiek sposób przez stronę przeciwną, a więc ich autentyczność i prawdziwość nie budzi wątpliwości Sądu.

Na rozprawie w dniu 9 marca 2020 r. Sąd na podstawie art. 299 kpc z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo pozwanych pominął dowód z ich przesłuchania (k. 119).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszym procesie, jak już wcześniej wskazano, powód domagał się od pozwanych zapłaty kwoty 4.591,98 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej (...) od kwoty 4.396,13 zł od dnia 10 października 2018 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu. Powód wywodził swoje roszczenie z umowy kredytu odnawialnego zawartego przez strony niniejszego postępowania.

Wpierw należy zaznaczyć, że w procesie cywilnym obowiązuje pełna zasada kontrydiktoryjności. Oznacza to, że Sąd nie ma obowiązku zarządzania dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Sąd nie jest też zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 kpc). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc). Innymi słowy Sąd nie ma obowiązku wyręczenia stron procesu w poszukiwaniu dowodów na potwierdzenie ich stanowisk procesowych i opiera się na materiale dowodowym zaprezentowanym przez strony postępowania.

W ocenie Sądu powód sprostał powyższym wymaganiom. Wykazał istnienie pomiędzy stronami postępowania umowy kredytu odnawialnego na ww. rachunku bankowym, załączając stosowane dokumenty źródłowe, które zostały wymienione powyżej w stanie faktycznym sprawy. Powód udowodnił także istnienie zaległości mającej swe źródło w tej umowie, w wysokości dochodzonej pozwem. Zauważyć jednocześnie należy, że pozwani byli reprezentowani w niniejszym procesie przez profesjonalistę, jednakże ich pełnomocnik ten w toku postępowania wykazywał raczej

bierną postawę, nie składając żadnego pisma procesowego, ani nie odnosząc się szczegółowo do odpowiedzi na sprzeciw złożonej przez powoda. Powyższe uprawnia Sąd do uznania twierdzeń tego pisma procesowego powoda za przyznanie w myśl art. 230 kpc.

Skoro więc pozwani przekroczyli przyznany w umowie limit kredytowy, bank na mocy obowiązującej strony umowy był uprawniony od kwoty zadłużenia z tytułu niedopuszczalnego salda debetowego pobierać odsetki według ustalonej przez (...) SA zmiennej stopy procentowej dla zadłużenia przeterminowanego, równej czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego (...) (§ 10 pkt. 2, 3 umowy). Również zgodnie z umową w razie niedotrzymania przez posiadacza rachunku warunków udzielenia kredytu określonych w umowie - co niewątpliwie miało miejsce w sprawie niniejszej i zostało skutecznie wykazane przez powoda - bank był uprawniony do dokonania wypowiedzenia umowy, co też skutecznie uczynił (§ 18 umowy).

Wbrew zatem zarzutowi pozwanych, powód skutecznie wypowiedział pozwanym umowę, a także już przed procesem pozwani (por. art. 61 kc) zostali skutecznie wezwani do zapłaty dłużnej sumy. Wezwania zostały osobiście odebrane przez pozwanych w dniu 13 września 2018 r., podobnie jak wypowiedzenie – przez pozwaną małżonkę pozwanego w dniu 15 maja 2018 r. W tym kontekście warto zwrócić uwagę, że w myśl art. 61 § 1 kc oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Tym samym z punktu widzenia skuteczności oświadczenia woli nieistotne jest to, czy i kiedy adresat zapoznał się z jego treścią. Wystarczające jest bowiem, że oświadczenie woli doszło do niego w sposób stwarzający mu realną możliwość zapoznania się z treścią oświadczenia (por. wyr. SN z 19 października 1976 r., I PR 125/76, Lex nr 14332; wyr. SN z dnia 6 listopada 1980 r., I PRN 109/80, PiZS 1982, nr 5, s. 53; wyr. SN z dnia 15 stycznia 1990 r., I CR 1410/89, Lex nr 9006; post. SN z dnia 5 października 1995 r., I CR 9/95, Palestra 1996, z. 11-12, s. 218 i n. z glosą J.P. Naworskiego; wyr. SN z dnia 18 grudnia 1996 r., I CKU 44/96, Prok. i Pr. 1997, nr 6, poz. 30; uchw. SN z dnia 6 października 1998 r., III ZP 31/98, OSNP 1999, nr 3, poz. 80). Skoro zaś wypowiedzenia oraz wezwania do zapłaty doszło na adres wskazany przez pozwanych w umowie, mało tego, zostały przez pozwanych osobiście odebrane, to nie ma podstaw by twierdzić, że pozwani nie mieli realnej możliwości zapoznania się z treścią wypowiedzenia, czy wezwania do zapłaty.

Zgodnie natomiast z zawartą przez strony umową, w następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia całe zadłużenie z tytułu udzielonego kredytu wraz z odsetkami i powstałymi opłatami stało się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym, a od całego zadłużenia z tytułu udzielonego kredytu bank był uprawniony do pobierania odsetek według zmiennej stopy procentowej, o której mowa w § 10 pkt 2 umowy kredytu odnawialnego (§ 18 umowy). Zatem stosownie do postanowień umownych, pozwani winni byli zwrócić pobrany kapitał wraz odsetkami czego jednak dotąd nie uczynili.

Niezależnie od powyższego, jak już wyżej wskazano, pozwani nie ustosunkowali się szczegółowo do odpowiedzi na sprzeciw sporządzonej przez powoda, natomiast ich pełnomocnik nie złożył w sprawie żadnego pisma procesowego. Należy zatem uznać, że pozwani de facto przyznali skuteczność wypowiedzenia umowy złożonego wobec nich przez powoda (które nie było warunkowe) oraz wymagalność roszczenia w sprawie (por. art. 230 kpc).

Z kolei zarzut pełnomocnika pozwanych zgłoszony na rozprawie w dniu 14 września 2020 r. dotyczący niezłączenia przez powoda wezwania zgodnie z art. 75c ustawy prawa bankowego należy uznać za spóźniony. Pozwani, jak już wyżej wskazano, reprezentowani w niniejszym procesie przez profesjonalistę mieli szansę ponieść ww. zarzut we wcześniejszej fazie procesu, czego nie uczynili.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy prawo bankowe w przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu, o ile ustawa z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne nie stanowi inaczej. Termin wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, o ile strony nie określą w umowie dłuższego terminu, wynosi 30 dni, a w razie zagrożenia upadłością kredytobiorcy - 7 dni (ust. 2). Wypowiedzenie umowy kredytu z powodu utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej lub zagrożenia jego upadłością nie może nastąpić, jeżeli bank zgodził się na realizację przez kredytobiorcę programu naprawczego

(ust. 3). Przepis ust. 3 stosuje się przez cały okres realizacji programu naprawczego, chyba że bank stwierdzi, iż program naprawczy nie jest w sposób należyty realizowany (ust. 4). Zgodnie natomiast z art. 75c ust. 1 wyżej cytowanej ustawy jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa go do dokonania spłaty, wyznaczając termin nie krótszy niż 14 dni roboczych. W wezwaniu, o którym mowa w ust. 1, bank informuje kredytobiorcę o możliwości złożenia, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania, wniosku o restrukturyzację zadłużenia (ust. 2). Bank powinien, na wniosek kredytobiorcy, umożliwić restrukturyzację zadłużenia poprzez zmianę określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, jeżeli jest uzasadniona dokonana przez bank oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy (ust. 3). Restrukturyzacja, o której mowa w ust. 1, dokonywana jest na warunkach uzgodnionych przez bank i kredytobiorcę (ust. 4). Bank, w przypadku odrzucenia wniosku kredytobiorcy o restrukturyzację zadłużenia, przekazuje kredytobiorcy, bez zbędnej zwłoki, szczegółowe wyjaśnienia, w formie pisemnej, dotyczące przyczyny odrzucenia wniosku o restrukturyzację (ust. 5). Przepisy ust. 1-5 stosuje się odpowiednio do umów pożyczek pieniężnych (ust. 6).

Pozwani w sprzeciwie od nakazu zapłaty powoływali się na okoliczność, że w trakcie prowadzenia postępowania sądowego o wydanie nakazu zapłaty powód negocjował z pozwanymi warunki restrukturyzacji zadłużenia. Pozwani nie podali jednakże daty tej restrukturyzacji, tym samym przyznając wypełnienie przez powoda warunku dotyczącego treści wezwania, określonego w art. 75 c ust. 2 ustawy prawo bankowe (por. 230 kpc). Jak natomiast wynika z materiału dowodowego, co zresztą nie było kwestią w niniejszej sprawie sporną, powód pismem z dnia 16 października 2018 r. w odpowiedzi na wniosek pozwanych dotyczący restrukturyzacji poinformował pozwanych, że nie ma możliwości zastosowania zaproponowanych przez pozwanych ulg w spłacie ze względu na negatywną ocenę ich sytuacji finansowej, zaś decyzja w sprawie braku zdolności do obsługi zrestrukturyzowanego zobowiązania została podjęta w oparciu o analizę miesięcznych dochodów, wydatków i innych obciążeń oraz historii obsługi wszystkich posiadanych zobowiązań, konieczność restrukturyzacji wszystkich zobowiązań. Jednocześnie bank przygotował indywidualną propozycję zmiany warunków spłaty poprzez odstąpienie od pobrania prowizji, rozłożenie zadłużenia na 36 rat w wysokości około 140 zł miesięcznie przy oprocentowaniu zmiennym w wysokości 7 %. Zaproponowane warunki miałyby wejść w życie w przypadku dokonania przez pozwanych wpłaty w wysokości 140 zł, przedstawienia alternatywnych źródeł finansowania spłaty zobowiązania oraz jednoczesnej restrukturyzacji innego zobowiązania pozwanych zaciągniętego u powoda. Powód informował pozwanych, że propozycja restrukturyzacji nie powoduje wstrzymania działań windykacyjnych oraz nie jest równoznaczna z pozytywną rekomendacją Banku. Brak spełnienia powyższych warunków przez pozwanych równoznaczny był z odrzuceniem propozycji banku.

Abstrahując od powyższych rozważań, jak już wcześniej wskazano, pozwani w sprzeciwie od nakazu zapłaty zwrócili uwagę, że w trakcie prowadzenia postępowania sądowego o wydanie nakazu zapłaty powód jednocześnie negocjował z pozwanymi warunki restrukturyzacji zadłużenia (czyli w/w ratalnej spłaty). Tym samym należy uznać, że pozwani de facto uznali istnienie przedmiotowego zadłużenia wobec powoda w sprawie.

Wobec tego powód miał prawo domagać się od pozwanych solidarnie (jako małżonków i osób wspólnie zawierających umowę) zapłaty dochodzonej sumy wraz z odsetkami umownymi (od dnia wytoczenia powództwa). Zgodnie bowiem z art. 481 § 1 kc, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W tych okolicznościach powództwo podlegało uwzględnieniu w całości, zgodnie z żądaniem powoda. Dlatego też Sąd zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 4.369 zł 13 gr wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego (...) w stosunku rocznym liczonymi od dnia 10 października 2018 r. do dnia zapłaty, ale nie wyższymi niż odsetki maksymalne za opóźnienie (pkt. 1 sentencji wyroku).

Nie byłoby przy tym zasadne w ocenie Sądu rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty, z uwagi na to, że powód już oferował pozwanym możliwość spłaty zadłużenia objętego pozwem w 36 ratach po 140 zł, jednakże pozwani z takiego rozwiązania nie skorzystali. W przeciwnym razie w okresie 2 lat mogliby spłacić 2/3 zasądzzonej należności, czego do dnia wydania wyroku nie uczynili. Poza tym pozwani wygrali z powodem w innej sprawie o zapłatę o znacznie większej wartości przedmiotu sporu, co tym bardziej przemawia za niezasadnością rozkładania zasądzzonego

świadczenia na raty. Nadto na rozprawie w dniu 9 marca 2020 r. Sąd na podstawie art. 299 kpc z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo pozwanych pominął dowód z ich przesłuchania, z czego skutków wedle oświadczenia ich pełnomocnika pozwani zdawali sobie sprawę, tym samym musieli ponieść ujemne skutki procesowe swojej decyzji także w ww. zakresie.

W pkt. 2 wyroku Sąd zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kwotę 195 zł 85 gr, która stanowiła skapitalizowane odsetki umowne naliczone do 9 października 2018 r. (pkt 2 sentencji wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt. 3 wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 kpc), obciążając nimi w całości pozwanych jako stronę przegrywającą sprawę. Zważyć bowiem należało, że powód wygrał proces w całości, stąd też pozwani winni mu zwrócić dochodzone koszty w kwocie 78 zł 79 gr. Na zasądzoną kwotę złożyły się opłata sądowa od pozwu w kwocie 58 zł, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa D. Z. (który był najbardziej aktywnym pełnomocnikiem banku w sprawie) oraz 3,69 zł tytułem kosztów sporządzenia odpisu poświadczanego notarialnie pełnomocnictwa.

sędzia Kamil Antkowiak